

V Bruseli 22. novembra 2017
(OR. en)

14702/17

Medziinštitucionálny spis:
2016/0377 (COD)

ENER 463
CODEC 1874

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Č. dok. Kom.:	15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817 + ADD 1;
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie, ktorým sa zrušuje smernica 2005/89/ES – všeobecné smerovanie

Delegáciám v prílohe zasielame všeobecné smerovanie k uvedenému návrhu schválené na zasadnutí Coreperu 16. novembra 2017.

Zmeny oproti zneniu Coreperu (dokument 13379/17) v odôvodnení 19, článku 2 ods.2 písm. g) a článku 13 ods. 1, ktoré vyplynuli z rokovania Coreperu, sú vyznačené tučnou podčiarknutou kurzívou a zvýraznené sivou farbou.

Ostatné časti znenia zostávajú nezmenené. Nezmenilo sa ani označenie: vypustený text je nahradený symbolom [], nový text oproti pôvodnému návrhu Komisie je vyznačený **tučným písmom**, nový text doplnený v druhej revízii (10692/1/17 REV 1) je vyznačený **tučným podčiarknutým písmom**, ďalší text doplnený po druhej revízii je vyznačený **tučným podčiarknutým písmom a sivým zvýraznením**.

Rada sa vyzýva, aby prijala všeobecné smerovanie ako bod A na základe znenia uvedeného v prílohe k tejto poznámke.

Toto všeobecné smerovanie bude tvoriť mandát Rady na rokovania s Európskym parlamentom v kontexte riadneho legislatívneho postupu.

2016/0377 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie, ktorým sa zrušuje smernica

2005/89/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

keďže:

- (1) V sektore elektrickej energie v Únii prebieha hlboká transformácia charakterizovaná decentralizovanejšími trhmi s väčším počtom aktérov, lepšie prepojenými sústavami a vyšším podielom energie z obnoviteľných zdrojov. Cieľom smernice xxx/nariadenia xxx [odkaz na navrhovanú smernicu o elektrickej energii a nariadenie o elektrickej energii] v reakcii na túto situáciu je modernizovať právny rámec upravujúci vnútorný trh Únie s elektrinou tak, aby trhy a siete fungovali optimálnym spôsobom v prospech podnikov a spotrebiteľov.
- (2) Dobre fungujúce trhy a sústavy sú najlepšou zárukou bezpečnosti dodávok. Aj keď trhy a sústavy fungujú dobre, riziko krízy dodávok elektriny (v dôsledku **prírodných katastrof, ako sú** extrémne poveternostné podmienky, úmyselných útokov alebo nedostatku palív) však nemožno nikdy vylúčiť. Následky kríz **dodávok elektriny** často siahajú za štátne hranice. Aj v prípade, že incidenty v **sektore elektrickej energie** vzniknú na miestnej úrovni, ich účinky sa môžu rýchlo rozšíriť za hranice. Niektoré extrémne okolnosti, napríklad chladné obdobia, vlny horúčav alebo kybernetické útoky, môžu naraz zasiahnuť celé regióny.
- (3) **Členské štáty sú zodpovedné za zaistenie bezpečnosti dodávok elektriny na svojom území.** Vzhľadom na prepojenosť trhov s elektrinou a elektrizačných sústav nemožno prevenciu a riadenie kríz **dodávok elektriny** považovať za výlučnú **úlohu** [jednotlivých štátov. Potrebný je spoločný rámec pravidiel a koordinovaných postupov, aby mohli členské štáty a iní aktéri účinne spolupracovať bez ohľadu na hranice v duchu transparentnosti a solidarity.

- (4) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2005/89/ES³ sa [] **ustanovili** potrebné opatrenia, ktoré by členské štáty mali prijať na zaistenie bezpečnosti dodávok elektriny vo všeobecnosti. Ustanovenia uvedenej smernice boli do značnej miery prekonané následnými právnymi predpismi, a to najmä pokiaľ ide o organizáciu trhov s cieľom zabezpečiť dostatočnú kapacitu, spoluprácu prevádzkovateľov prenosových sústav v záujme zabezpečenia stability systému⁴ a potrebu zabezpečiť existenciu primeranej infraštruktúry⁵. Toto nariadenie sa týka konkrétnej otázky prevencie a riadenia kríz **dodávok elektriny** v sektore elektrickej energie.
- (5) Usmernenie pre prevádzkovanie sústavy⁶ a sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie⁷ tvoria podrobný súbor pravidiel, ktoré upravujú konanie a spoluprácu prevádzkovateľov prenosových sústav a iných relevantných [] **zainteresovaných strán** v záujme bezpečnosti sústavy. Tieto technické pravidlá by mali zaistiť, aby sa väčšina incidentov v sektore elektrickej energie riešila účinne na prevádzkovej úrovni. Toto nariadenie sa zameriava na krízy dodávok elektriny, ktoré môžu mať väčší rozsah a vplyv. Stanovuje sa v ňom, čo majú členské štáty robiť na prevenciu týchto situácií a aké opatrenia majú prijať, ak už samotné [] pravidlá prevádzkovania sústavy nebudú stačiť. Aj v krízach **dodávok elektriny** by sa však pravidlá prevádzkovania sústavy mali naďalej plne dodržiavať.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/89/ES z 18. januára 2006 o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektrickej energie a investícií do infraštruktúry (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006, s. 22).

⁴ Odkaz na revidovaný tretí balík.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, Ú. v. EÚ L 115, 24.4.2013, s. 39.

⁶ Nariadenie Komisie (EÚ) .../... z XXX, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy, Ú. v. EÚ [...].

⁷ Nariadenie Komisie (EÚ) .../... z XXX, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie, Ú. v. EÚ [...].

(5a) V článku 77 usmernenia pre prevádzkovanie sústavy sa ustanovuje postup, ktorým prevádzkovatelia prenosových sústav regiónu výpočtu kapacity delegujú úlohy regionálnym koordinátorom bezpečnosti. Týmto spôsobom je možné koordinovať prevádzkovú bezpečnosť na regionálnej úrovni a mal by sa využívať na vymedzenie regiónov pre spoluprácu podľa tohto nariadenia. Členské štáty, ktoré majú spoločných regionálnych koordinátorov bezpečnosti, by mali mať možnosť vytvárať podskupiny členských štátov patriacich do toho istého regiónu výpočtu kapacity. Vymedzenie pojmu „región“ v tomto nariadení by sa malo zakladať na tomto prístupe.

- (6) Týmto nariadením sa stanovuje spoločný rámec pravidiel prevencie kríz dodávok elektriny, prípravy na ne a ich riadenia, čím sa zvýši transparentnosť vo fáze prípravy a v priebehu krízy dodávok elektriny []. Ustanovuje sa v ňom, že členské štáty musia spolupracovať [] v duchu solidarity. V nariadení sa zároveň stanovuje rámec pre účinné monitorovanie bezpečnosti dodávok v Európe prostredníctvom skupiny pre koordináciu v oblasti elektrickej energie. To by malo viesť k lepšej pripravenosti na riziká pri nižších nákladoch. **Týmto nariadením** [] by sa mal posilniť aj vnútorný trh s elektrinou zvýšením vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a vylúčením neprimeraných štátnych zásahov v krízach dodávok **elektriny**, najmä zamedzením neoprávnenému obmedzovaniu cezhraničných tokov.
- (7) Smernica o bezpečnosti sietí a informačných systémov (smernica NIS)⁸ obsahuje všeobecné pravidlá, zatiaľ čo osobitné pravidlá týkajúce sa kybernetickej bezpečnosti sa vytvoria prostredníctvom sieťového predpisu, ktorý sa plánuje v rámci [navrhované nariadenie o elektrickej energii]. Týmto nariadením sa dopĺňa smernica NIS tým, že zabezpečuje riadne určenie kybernetických incidentov za riziko a náležitého zohľadnenia opatrení prijatých na ich riešenie v plánoch pripravenosti na riziká.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii (Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1 – 30).

- (8) V smernici Rady 2008/114/ES⁹ sa stanovuje proces zvyšovania bezpečnosti označených európskych kritických infraštruktúr vrátane určitej infraštruktúry elektrizačných sústav v Únii. Smernica 2008/114/ES spolu s týmto nariadením prispieva k vytvoreniu komplexnej koncepcie energetickej bezpečnosti v Únii.
- (9) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ¹⁰ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany obsahuje požiadavky na členské štáty, aby vypracovali posúdenia rizík na celoštátnej alebo príslušnej nižšej úrovni každé tri roky a aby rozvíjali a zdokonaľovali plánovanie riadenia rizík v prípade katastrof. Osobitné opatrenia v tomto nariadení týkajúce sa prevencie rizika, pripravenosti a plánovania by mali byť koherentné so všeobecnejšími vnútroštátnymi posúdeniami rizík zameranými na viaceré nebezpečenstvá, ktoré sa vyžadujú podľa rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.
- (10) Členské štáty by mali určiť jeden príslušný orgán ako kontaktné miesto na uľahčenie prevencie, výmeny informácií a hodnotenia krízy dodávok elektriny ex post. Môže to byť jestvujúci alebo nový subjekt.
- (10a) Spoločný prístup k prevencii a riadeniu krízy dodávok elektriny si vyžaduje, aby členské štáty rovnako chápali situáciu, keď nastane kríza dodávok elektriny. Toto nariadenie by malo predovšetkým pomôcť koordinovať určovanie kríz dodávok elektriny ako situácií, keď existuje alebo hrozí potenciálne riziko významného nedostatku elektriny alebo neschopnosti jej dodania. []**

⁹ Smernica 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

¹⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924).

- (11) Spoločný prístup k prevencii a riadeniu krízy **dodávok elektriny** si predovšetkým vyžaduje, aby členské štáty používali rovnaké metódy a vymedzenie pojmov na určovanie rizík súvisiacich s bezpečnosťou dodávok elektriny a aby dokázali [] **účinne** porovnávať svoju výkonnosť a výkonnosť svojich susedov v tejto oblasti. V **tomto** nariadení sa určujú dva ukazovatele na monitorovanie bezpečnosti dodávok elektriny v Únii: „očakávaná nedodaná energia“ (expected energy non served – EENS) vyjadrená v GWh/rok a „očakávaný výpadok zaťaženia“ (loss of load expectation – LOLE) vyjadrený v hodinách/rok. Tieto ukazovatele sú súčasťou európskeho posúdenia primeranosti zdrojov vykonaného Európskou sieťou prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E) podľa [článku 19 navrhovaného nariadenia o elektrickej energii]. Skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie [] **by mala** vykonávať pravidelné monitorovanie bezpečnosti dodávok na základe výsledkov týchto ukazovateľov. Tieto ukazovatele by mala využívať aj Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“) pri oznamovaní výkonnosti členských štátov v oblasti bezpečnosti dodávok v rámci svojej výročnej správy[] o monitorovaní trhu s elektrinou podľa [článku 16 navrhovaného nariadenia ACER].
- (12) Na zabezpečenie koherentnosti posúdení rizík, ktorá prispieva k dôvere medzi členskými štátmi v krízach **dodávok elektriny**, je potrebný spoločný prístup k identifikácii rizikových scenárov. ENTSO-E by preto mala vypracovať spoločnú metodiku určovania rizík v spolupráci s agentúrou, pričom ENTSO-E by túto metodiku navrhla a agentúra by ju schválila.

- (13) Na základe tejto spoločnej metodiky by ENTSO-E mala pravidelne vypracúvať a aktualizovať regionálne krízové scenáre a určovať najvýznamnejšie riziká pre jednotlivé regióny, napríklad extrémne poveternostné podmienky, prírodné katastrofy, nedostatok palív či úmyselné útoky. Pri zvažovaní rizikového scenára nedostatku plynu ako paliva by sa riziko narušenia dodávok plynu malo posudzovať na základe scenárov narušenia dodávok plynu a infraštruktúry vypracovaných Európskou sieťou prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (**ENTSO-G**) podľa článku 6 ods. 6 nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu [navrhované nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu]. Členské štáty by mali na tomto [] základe vytvárať a aktualizovať svoje vnútroštátne krízové scenáre v zásade každé [] **štyri** roky. Tieto scenáre by mali byť základom pre plány pripravenosti na riziká. Pri určovaní rizík na vnútroštátnej úrovni by členské štáty mali opísať aj možné riziká, ktoré vidia v súvislosti s vlastníctvom infraštruktúry potrebnej pre bezpečnosť dodávok **elektriny**, ako aj možné opatrenia prípadne prijaté na riešenie týchto rizík (napríklad všeobecné alebo sektorové právne predpisy upravujúce preverovanie investícií, osobitné práva pre niektorých akcionárov atď.), pričom by mali takéto opatrenia zdôvodniť.
- (14) Regionálny prístup k určovaniu rizikových scenárov a vypracúvaniu preventívnych, **prípravných** a zmierňujúcich opatrení by mal priniesť podstatné výhody z hľadiska účinnosti a opatrení a optimálneho využitia zdrojov. V prípade súbežnej krízy [] navyše koordinovaný a vopred schválený prístup zabezpečí jednotnú reakciu a zníži riziko negatívnych vedľajších účinkov, ktoré by výlučne vnútroštátne opatrenia mohli mať v susedných členských štátoch. Toto nariadenie teda vyžaduje spoluprácu členských štátov na regionálnej úrovni.
- (15) []

- (16) V [navrhovanom nariadení o elektrickej energii] sa predpisuje používanie spoločnej metodiky pri európskom posúdení strednodobej až dlhodobej primeranosti zdrojov (10-ročné až ročné obdobie), aby sa zabezpečilo, že členské štáty budú rozhodovať o možných investičných potrebách na transparentnom a spoločne dohodnutom základe. Toto posúdenie má odlišný účel ako posúdenia krátkodobej primeranosti, ktoré sú určené na odhalenie možných problémov súvisiacich s primeranosťou v krátkom časovom rámci – konkrétne ide o sezónne výhľady (šesť mesiacov vopred) a posúdenia týždennej či vnútrodennej primeranosti. Pokiaľ ide o krátkodobé posúdenia, je potrebný spoločný prístup k spôsobu odhaľovania možných problémov súvisiacich s primeranosťou. ENTSO-E bude vydávať zimné a letné výhľady, v ktorých bude upozorňovať členské štáty a prevádzkovateľov prenosových sústav na riziká súvisiace s bezpečnosťou dodávok, ktoré sa môžu vyskytnúť v nasledujúcich šiestich mesiacoch. Aby boli tieto výhľady čo najpresnejšie, mali by vychádzať zo spoločnej metodiky založenej na pravdepodobnosti, ktorú navrhne ENTSO-E a schváli agentúra. []
- (17) Prevádzkovatelia prenosových sústav [] by mali uplatňovať metodiku použitú na vypracovanie sezónnych výhľadov aj pri vykonávaní všetkých ostatných druhov krátkodobých posúdení rizík, teda pri prognózach týždennej až **prinajmenšom jednodňovej** [] primeranosti výroby stanovených v nariadení Komisie, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy.
- (18) V záujme zabezpečenia spoločného prístupu k prevencii a riadeniu kríz by mal príslušný orgán každého členského štátu vypracovať plán pripravenosti na riziká po konzultáciách s **príslušnými** zainteresovanými stranami, **medzi ktoré by mala patriť aj reprezentatívna skupina zainteresovaných strán a ktoré by mohli zahŕňať aj príslušné združenia.** V pláne by mali byť opísané účinné, primerané a nediskriminačné opatrenia týkajúce sa všetkých určených krízových scenárov. Plány by mali zabezpečovať transparentnosť, najmä pokiaľ ide o podmienky, za ktorých možno prijať netrhové opatrenia na zmiernenie krízových situácií. Všetky plánované netrhové opatrenia by mali byť v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení.

- (19) Plány by mali mať dve časti, v **prvej** sa stanovujú vnútroštátne opatrenia a v **druhej** regionálne opatrenia dohodnuté medzi členskými štátmi v regióne. Regionálne opatrenia sú nutné najmä v prípade súbežnej krízy, keď **sa** koordinovaným a vopred dohodnutým prístupom **má** [] zabezpečiť jednotná reakcia a znížiť riziko negatívnych vedľajších účinkov. **Spomedzi príslušných vnútroštátnych podmienok** by plány mali zohľadňovať **situáciu najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ a niektoré izolované mikrosústavy, ktoré nemusia byť napojené na vnútroštátne prenosové sústavy; členské štáty by v tejto súvislosti mali vyvodit' primerané dôsledky, pokiaľ ide okrem iného o ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa identifikácie krízových scenárov na regionálnej úrovni a o dohodnuté koordinované cezhraničné opatrenia uvedené v plánoch pripravenosti na riziká, ako aj ustanovenia týkajúce sa poskytovania pomoci.** **V týchto plánoch by sa tiež mali** jasne vymedziť úlohy a povinnosti príslušných orgánov. Vnútroštátne opatrenia by mali v plnej miere zohľadňovať dohodnuté regionálne opatrenia a plne využiť príležitosti, ktoré prináša regionálna spolupráca. Plány by mali mať technickú a prevádzkovú povahu, pričom ich funkciou by malo byť predchádzať výskytu alebo zhoršeniu krízy dodávok elektriny a zmierňovať jej vplyv.
- (20) Plány by sa mali pravidelne aktualizovať. S cieľom zabezpečiť, aby plány boli vždy aktuálne a účinné, by príslušné orgány **členských štátov** každého regiónu mali v spolupráci s **prevádzkovateľmi prenosovej sústavy a inými príslušnými zainteresovanými stranami** [] organizovať **raz za dva roky** [] simulácie na overenie vhodnosti plánov.
- (21) [] **Nezáväzná usmernenie Komisie** by malo uľahčiť a **zjednodušiť** vypracúvanie plánov a konzultácie s inými členskými štátmi v príslušnom regióne a so skupinou pre koordináciu v oblasti elektrickej energie []. Konzultácie v rámci regiónu a v skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie by mali slúžiť na to, aby opatrenia prijaté v jednom členskom štáte alebo regióne neohrozili bezpečnosť dodávok v iných členských štátoch alebo regiónoch.

- (22) Výmena informácií v prípade krízovej situácie je rozhodujúca na zabezpečenie koordinovaného postupu a cielenej pomoci. Podľa tohto nariadenia preto musia **príslušné orgány dotknutých** členských štátov v prípade krízy dodávok elektriny bez **zbytočného** odkladu informovať susedné členské štáty a Komisiu. [] Takisto by mali poskytnúť informácie o príčinách krízy, prijatých a plánovaných opatreniach na jej zmiernenie a nožnej potrebe pomoci od iných členských štátov. Ak táto pomoc presahuje rámec bezpečnosti dodávok elektriny, uplatniteľným legislatívnym rámcom zostáva mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany.
- (23) Dôležité je uľahčovať komunikáciu a informovanosť členských štátov vždy, keď majú konkrétne, závažné a spoľahlivé informácie, že môže dôjsť ku **kríze dodávok elektriny** [] []. Za týchto okolností by mali **dotknuté** členské štáty bez **zbytočného** odkladu informovať Komisiu, **susediace členské štáty** a skupinu pre koordináciu v oblasti elektrickej energie, a najmä im poskytnúť informácie o príčinách tohto zhoršenia, plánovaných opatreniach na prevenciu krízy dodávok elektriny a nožnej potrebe pomoci od iných členských štátov.
- (24) V prípade krízy dodávok elektriny by členské štáty mali **spolupracovať** [] v duchu solidarity []. [] **Okrem tohto všeobecného pravidla by sa mali prijať [] vhodné ustanovenia, na základe ktorých by si členské štáty ponúkali pomoc počas krízy dodávok elektriny. Táto pomoc [] by mala byť založená na vopred dohodnutých koordinovaných opatreniach stanovených v plánoch pripravenosti na riziká. (časť odôvodnenia 24 bola so zmenami presunutá nižšie ako odôvodnenie 24a) V tomto nariadení sa členským štátom ponecháva veľká miera voľnej úvahy, pokiaľ ide o dohodu o obsahu koordinovaných opatrení, a tým aj obsahu pomoci. Je na nich, aby určili takéto opatrenia týkajúce sa dopytu a ponuky a dohodli sa na nich. Týmto nariadením sa zároveň zaisťuje, že elektrina sa na účely dohodnutej pomoci dodáva koordinovaným spôsobom. Členské štáty by sa tiež mali dohodnúť na potrebných technických, právnych a finančných dojednaniach týkajúcich sa vykonávania dohodnutých koordinovaných opatrení. Následne by členské štáty mali prijať všetky potrebné opatrenia na vykonávanie dohodnutých koordinovaných opatrení a technických, právnych a finančných dojednaní.**

- (24a)** *(bývala časť odôvodnenia 24)* Pri dohadovaní sa na [] koordinovaných opatreniach a technických, právnych a finančných dojednaniach a vykonávacích ustanoveniach o pomoci by členské štáty mali zohľadniť sociálne a hospodárske faktory vrátane bezpečnosti občanov, ako aj primeranosť. Nabádajú sa, aby si vymieňali najlepšie postupy a využívali skupinu pre koordináciu v oblasti elektrickej energie ako diskusnú platformu na identifikovanie dostupných možností [] pomoci, najmä pokiaľ ide o koordinované opatrenia a potrebné technické, právne a finančné dojednania vrátane [] spravodlivej náhrady. Komisia môže uľahčovať prípravu regionálne koordinovaných opatrení v danom regióne.
- (24b)** Pomoc, ktorú si členské štáty poskytujú podľa tohto nariadenia, by mala byť predmetom spravodlivej vzájomnej náhrady. Týmto nariadením sa neharmonizujú všetky aspekty takejto spravodlivej náhrady medzi členskými štátmi. Členské štáty by sa preto na ustanoveniach o spravodlivej náhrade mali dohodnúť pred poskytnutím pomoci. Členský štát žiadajúci o pomoc by mal bezodkladne zaplatiť spravodlivú náhradu členskému štátu poskytujúcemu pomoc alebo zabezpečiť jej bezodkladnú úhradu.
- (24c)** Pri poskytovaní pomoci podľa tohto nariadenia vykonávajú členské štáty právo Únie a sú preto povinné rešpektovať základné práva zaručené právom Únie. Jeho opatrenia preto môžu okrem iného aj v závislosti od opatrení, na ktorých sa dohodli členské štáty, viesť k vzniku povinnosti členského štátu zaplatiť náhradu tým, na ktorých majú jeho opatrenia dosah. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby boli v prípade potreby zavedené vnútroštátne pravidlá týkajúce sa náhrady, ktoré sú v súlade s právom Únie, a to najmä s ustanoveniami o základných právach. Okrem toho by sa malo zabezpečiť, aby členský štát prijímajúci pomoc v konečnom dôsledku znášal všetky opodstatnené náklady, ktoré vznikli na základe uvedenej povinnosti členského štátu poskytujúceho pomoc zaplatiť náhradu, a ďalšie opodstatnené náklady, ktoré vznikli v dôsledku vyplatenia náhrady podľa uvedených vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa náhrady.

- (24d) V prípade krízy dodávok elektriny by sa pomoc mala poskytnúť, aj keď sa členské štáty ešte nedohodli na koordinovaných opatreniach ani technických, právnych a finančných dojednaniach podľa ustanovení o pomoci uvedených v tomto nariadení. Aby si členské štáty mohli poskytnúť pomoc v takejto situácii v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia, mali by sa dohodnúť na *ad hoc* opatreniach a dojednaniach s cieľom nahradiť chýbajúce koordinované opatrenia a technické, právne a finančné dojednania.**
- (24e) Týmto nariadením sa po prvýkrát zavádza takýto mechanizmus pomoci medzi členskými štátmi ako nástroj na prevenciu alebo zmiernenie krízy dodávok elektriny v rámci Únie. Komisia by preto mala preskúmať mechanizmus pomoci na základe skúseností s jeho fungovaním v budúcnosti a v prípade potreby navrhnúť jeho úpravu.**
- (24f) Cyprus je v súčasnosti jediným členským štátom Únie bez priameho prepojenia s iným členským štátom. V súvislosti s niektorými ustanoveniami tohto nariadenia by sa malo objasniť, že kým táto situácia trvá, dané ustanovenia sa nevzťahujú na Cyprus, konkrétne ustanovenia týkajúce sa určovania krízových scenárov na regionálnej úrovni vrátane dohodnutých koordinovaných cezhraničných opatrení v plánoch pripravenosti na riziká, ako aj ustanovenia o pomoci. Cypru a ostatné príslušné členské štáty sa zároveň nabádajú, aby s podporou Komisie vypracovali alternatívne opatrenia a postupy v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú uvedené ustanovenia, za predpokladu, že takéto alternatívne opatrenia a postupy nebudú mať vplyv na účinné uplatňovanie tohto nariadenia medzi ostatnými členskými štátmi.**

- (25) Toto nariadenie by malo energetickým podnikom a odberateľom umožniť, aby pri riešení kríz dodávok elektriny mohli čo najdlhšie využívať trhové mechanizmy stanovené v [navrhovanej smernici o elektrickej energii a nariadení o elektrickej energii]. Pravidlá, ktorými sa riadi vnútorný trh, ako aj pravidlá prevádzkovania sústavy, by sa mali dodržiavať aj v krízových situáciách. **Tieto pravidlá zahŕňajú článok 22 ods. 1 písm. i) usmernenia pre prevádzkovanie sústavy a článok 35 sieťového predpisu o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie, ktorými sa upravuje krátanie transakcií, obmedzenie poskytovania medzioblastnej kapacity na účely pridelovania kapacity alebo obmedzenie poskytovania plánov.** To znamená, že netrhové opatrenia, ako je nútené odpojenie odberu alebo poskytovanie mimoriadnych dodávok mimo bežného fungovania trhu, **11 možno** prijať až ako poslednú možnosť, keď sa vyčerpali všetky možnosti, ktoré ponúka trh. Nútené odpojenie odberu by sa teda malo zaviesť až po vyčerpaní všetkých možností dobrovoľného odpojenia odberu. Všetky netrhové opatrenia by mali byť okrem toho nevyhnutné, primerané, nediskriminačné a dočasné.
- (26) V záujme zabezpečenia transparentnosti po kríze dodávok elektriny by mali **všetky príslušné orgány** postihnutých členských štátov vykonať hodnotenie *ex post* krízy a jej následkov **11**. V tomto hodnotení by sa okrem mala zohľadniť účinnosť a primeranosť prijatých opatrení, ako aj ich hospodárske náklady. Malo by zahŕňať aj cezhraničné aspekty, ako je napríklad vplyv opatrení na iné členské štáty a miera pomoci prijatej od nich.

- (27) Povinnosti týkajúce sa transparentnosti by mali zaistiť, aby všetky opatrenia prijaté na prevenciu alebo riadenie krízových situácií boli v súlade s pravidlami vnútorného trhu a so zásadami spolupráce a solidarity, ktoré sú základom energetickej únie.
- (28) V roku 2012 bola vytvorená skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie ako fórum na výmenu informácií a posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi, a to najmä v oblasti bezpečnosti dodávok **elektriny**¹¹. Týmto nariadením sa jej úloha posilňuje. Mala by vykonávať osobitné úlohy, najmä v súvislosti s vypracúvaním plánov pripravenosti na riziká, a [] **mala by** zohrávať významnú úlohu pri monitorovaní výkonnosti členských štátov v oblasti bezpečnosti dodávok elektriny a pri tvorbe najlepších postupov na tomto základe.
- (29) Kríza dodávok elektriny môže siahnuť za hranice Únie a ohroziť aj **zmluvné strany []** Energetického spoločenstva. **Únia by mala podporovať zmeny príslušných zmlúv s cieľom vytvoriť integrovaný trh a jednotný regulačný priestor zabezpečením primeraného a stabilného regulačného rámca.** Únia by mala pri prevencii kríz dodávok elektriny, príprave na ne a ich riešení úzko spolupracovať so zmluvnými stranami Energetického spoločenstva s cieľom zabezpečiť efektívne krízové riadenie [].
- (30) []
- (31) **Keďže cieľ tohto nariadenia [], a to zabezpečiť najúčinnnejšiu a najefektívnejšiu pripravenosť na riziká v Únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a účinkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie [],** môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v uvedenom článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný nad dosiahnutie tohto cieľa.

¹¹ Rozhodnutie Komisie z 15. novembra 2012, ktorým sa zriaďuje skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie (2012/C 353/02), Ú. v. EÚ C 353, 17.11.2012, s. 2.

(31a) Komisia, príslušné orgány a vnútroštátne regulačné orgány, iné orgány, subjekty alebo osoby, ktoré dostávajú dôverné informácie podľa tohto nariadenia, by mali zabezpečiť dôvernosť týchto informácií. Preto by sa na informácie, ktoré dostávajú členské štáty a ich vnútroštátne orgány a s ktorými zaobchádzajú, mali vzťahovať platné vnútroštátne pravidlá pre manipuláciu s dôvernými informáciami a procesy.

(32) Smernica 2005/89/ES by sa mala zrušiť.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá spolupráce medzi členskými štátmi v záujme prevencie kríz dodávok elektriny a prípravy na **]] ich riadenie** v duchu solidarity a transparentnosti a s maximálnym prihliadnutím na požiadavky konkurencieschopného vnútorného trhu s elektrinou.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú vymedzenia pojmov v článku 2 smernice o elektrickej energii [navrhovaná smernica o elektrickej energii] a článku 2 nariadenia o elektrickej energii [navrhované nariadenie o elektrickej energii].
2. Uplatňuje sa aj toto vymedzenie pojmov:
 - (a) „bezpečnosť dodávok elektriny“ je schopnosť elektrizačnej sústavy zabezpečovať [] dodávky elektriny pre [] **odberateľov** s jasne vymedzenou úrovňou výkonnosti, **ako ju vymedzujú členské štáty**;
 - (b) „kríza dodávok elektriny“ je existujúca alebo hroziaca situácia významného nedostatku elektriny alebo neschopnosť dodávať elektrinu [] **odberateľom, ako ju vymedzujú členské štáty a ako je opísaná v plánoch pripravenosti na riziká**;

- (c) „súbežná kríza“ je kríza dodávok elektriny, ktorá postihuje naraz viacero členských štátov;
- (d) „krízový [] koordinátor“ je osoba, skupina osôb, štáb pozostávajúci z príslušných vnútroštátnych manažérov kríz dodávok elektriny alebo inštitúcia poverená konať ako kontaktné miesto a koordinovať informačný tok počas krízy dodávok elektriny;
- (e) „netrhové opatrenie“ je každé opatrenie na strane dopytu alebo ponuky, ktoré sa odchyľuje od pravidiel trhu alebo obchodných dohôd s cieľom zmierniť krízu dodávok elektriny;
- (f) „región“ je skupina členských štátov, ktorých prevádzkovatelia prenosovej sústavy majú spoločného [] regionálneho koordinátora bezpečnosti, ktorý plní funkciu regionálnej prevádzkovej bezpečnosti vytvorenú podľa [] usmernenia pre prevádzkovanie sústavy prijatého na základe článku 18 nariadenia č. 714/2009, alebo podskupina takejto skupiny členských štátov patriacich do toho istého regiónu výpočtu kapacity. []
- g) stupeň včasného varovania krízy dodávok elektriny: keď existujú konkrétne // a spoľahlivé informácie o možnej udalosti, ktorá pravdepodobne povedie k výraznému zhoršeniu dodávok elektriny a ku kríze dodávok elektriny.**

Článok 3

Príslušný orgán

1. Každý členský štát čo najskôr a najneskôr do [*OPOCE vloží presný dátum: [] šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] vymenuje vnútroštátny vládny alebo regulačný orgán ako svoj príslušný orgán zodpovedný za vykonávanie úloh **stanovených** [] v tomto nariadení. Príslušné orgány musia navzájom spolupracovať na účely tohto nariadenia.
2. Členské štáty po vymenovaní príslušného orgánu bezodkladne oznámia Komisii a **skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie** jeho názov a kontaktné údaje.
3. Členské štáty môžu príslušnému orgánu povoliť, aby **prevádzkové úlohy, ktoré sa týkajú vypracovania plánov pripravenosti na riziká a riadenia rizík, stanovené v kapitolách I až V** [] tohto nariadenia delegoval [] na iné orgány. Delegované úlohy sa vykonávajú pod dohľadom [] príslušného orgánu a sú vymedzené v pláne pripravenosti na riziká v **súlade s** [] článkom 11.

KAPITOLA II

POSÚDENIE RIZÍK

Článok 4

Posúdenie rizík bezpečnosti dodávok elektriny []

Príslušný orgán každého členského štátu zabezpečí, aby sa všetky **relevantné** riziká týkajúce sa bezpečnosti dodávok elektriny posudzovali v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení a v **kapitole IV** [] nariadenia o elektrickej energii [navrhované nariadenie o elektrickej energii]. Na tento účel spolupracujú s **prevádzkovateľmi prenosových a relevantných distribučných sústav, vnútroštátnymi regulačnými orgánmi**, so sieťou ENTSO-E, s **regionálnymi koordinátormi bezpečnosti** a [] **podľa potreby** inými relevantnými zainteresovanými stranami.

Článok 5

Metodika identifikácie kríz dodávok elektriny na regionálnej úrovni

1. ENTSO-E do [OPOCE vloží presný dátum: [] [] **šest'** mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predloží agentúre návrh metodiky identifikácie najrelevantnejších scenárov krízy dodávok elektriny na regionálnej úrovni.
2. **Podľa navrhovanej metodiky sa krízové scenáre vo vzťahu k primeranosti sústavy, bezpečnosti sústavy a palivovej bezpečnosti identifikujú** [] na základe minimálne týchto rizík:
 - (a) zriedkavé a extrémne prírodné nebezpečenstvá;
 - (b) náhodné nebezpečenstvá nad rámec bezpečnostného kritéria N-1 a **kombinované neplánované udalosti**;

(c) následné nebezpečenstvá vrátane **dôsledkov úmyselných útokov a** nedostatku palív; [].

3. Navrhovaná metodika zahŕňa aspoň tieto prvky:

- (a) zohľadnenie všetkých podstatných vnútroštátnych a regionálnych okolností;
- (b) interakcie a korelácie rizík naprieč hranicami;
- (c) simulácie súbežných krízových scenárov;
- (d) klasifikácia rizík **podľa** [] ich vplyvu a pravdepodobnosti; [...].
- (e) **zásady zaobchádzania s citlivými informáciami [] pri súčasnom zabezpečení transparentnosti voči verejnosti.**

3a. *(predtým časť odseku 3) Pri posudzovaní rizík narušenia **dodávok** plynu v rámci určovania rizík podľa odseku 2 **písm. c)** [] používa ENTSO-E scenáre narušenia dodávok **zemného** plynu a infraštruktúry vypracované sieťou [] **ENTSO-G** podľa článku 7 [] *nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu [navrhované nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu].**

4. Pred predložením navrhovanej metodiky ENTSO-E uskutoční konzultáciu [] zahŕňajúcu prinajmenšom priemyselné a spotrebiteľské organizácie, **[] výrobcov alebo ich odborové zväzy**, prevádzkovateľov **prenosových a** distribučných sústav, **príslušné orgány**, vnútroštátne regulačné orgány a iné vnútroštátne orgány. ENTSO-E náležite zohľadní výsledky týchto konzultácií a **predloží ich spolu s navrhovanou metodikou skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie.** [].

5. Agentúra do dvoch mesiacov od doručenia návrhu metodiky buď návrh schváli, alebo ho zmení. V druhom prípade konzultuje pred prijatím zmenenej verzie s ENTSO-E a príslušnými orgánmi a náležite zohľadní výsledky tejto konzultácie. Konečná verzia metodiky sa uverejní na [] webovom sídle agentúry a ENTSO-E.
6. ENTSO-E aktualizuje a vylepšuje metodiku, [] keď sa oboznámi s významnými novými informáciami, v súlade s odsekmi 1 až 5. Skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie môže odporučiť tieto aktualizácie a vylepšenia a agentúra alebo Komisia o ne môžu požiadať, ak to náležite odôvodnia. Do šiestich mesiacov od podania žiadosti ENTSO-E predloží agentúre navrhované zmeny. Agentúra **navrhované zmeny** [] schváli alebo pozmení do [] dvoch mesiacov od doručenia návrhu. V druhom prípade konzultuje pred prijatím pozmenených zmien s ENTSO-E, príslušnými orgánmi a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a náležite zohľadní výsledky tejto konzultácie. Konečná verzia [] sa uverejní na [] webovom sídle ENTSO-E a agentúry.

Článok 6

Identifikácia kríz dodávok elektriny na regionálnej úrovni

1. ENTSO-E v úzkej spolupráci so skupinou pre koordináciu v oblasti elektrickej energie, s regionálnymi koordinátormi bezpečnosti, príslušnými orgánmi a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi určí do [OPOCE vloží presný dátum: [] šesť mesiacov od schválenia metodiky podľa článku 5 ods. 5 []] a na základe metodiky prijatej podľa článku 5 najrelevantnejšie scenáre krízy dodávok elektriny pre každý región. []

2. ENTSO-E predloží určené regionálne scenáre krízy dodávok elektriny príslušným prevádzkovateľom prenosovej sústavy, regionálnym koordinátorom bezpečnosti, príslušným orgánom a vnútroštátnym regulačným orgánom a skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie, ktorí môžu odporučiť zmeny [].
3. ENTSO-E aktualizuje regionálne krízové scenáre každé [] štyri roky, pokiaľ si okolnosti nevyžadujú častejšie aktualizácie.

Článok 7

Identifikácia kríz dodávok elektriny na vnútroštátnej úrovni

1. Do [] štyroch mesiacov od identifikácie scenárov kríz dodávok elektriny na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 [] určí vymenovaný príslušný orgán [] najrelevantnejšie scenáre kríz dodávok elektriny na vnútroštátnej úrovni.
 - 1a. Príslušný orgán sa v procese identifikácie vnútroštátnych scenárov kríz dodávok elektriny radí s prevádzkovateľmi prenosovej a relevantnej distribučnej sústavy, relevantnými [] výrobcami alebo ich odborovými zväzmi a vnútroštátnym regulačným orgánom, ak tento nie je príslušným orgánom.
2. Krízové scenáre sa určujú minimálne na základe rizík uvedených v článku 5 ods. 2 a musia byť v súlade s regionálnymi scenármi určenými podľa článku 6. Členské štáty tieto scenáre aktualizujú každé [] štyri roky, pokiaľ si okolnosti nevyžadujú častejšie aktualizácie.

3. Členské štáty do [] **štyroch** mesiacov od **identifikácie scenárov kríz dodávok elektriny na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6** informujú skupinu pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a Komisiu o možných rizikách, ktoré vidia v súvislosti s vlastníctvom infraštruktúry významnej z hľadiska bezpečnosti dodávok **elektriny**, a o všetkých prijatých opatreniach na prevenciu týchto rizík alebo ich zmiernenie, pričom uvedú, prečo tieto opatrenia považujú za nevyhnutné a primerané.

Článok 8

Metodika posúdení krátkodobej primeranosti

1. ENTSO-E do [OPOCE vloží presný dátum: [] [] **šest'** mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predloží agentúre návrh metodiky na posudzovanie **sezónnej a** krátkodobej primeranosti, konkrétne [] **mesačnej**, týždennej a **až jednodňovej** [] primeranosti, ktorá obsahuje aspoň tieto údaje:
- (a) neistota vstupných údajov, napríklad pravdepodobnosť výpadku prenosovej kapacity, pravdepodobnosť neplánovanej odstávky elektrární, nepriaznivé poveternostné podmienky, premenlivosť dopytu a premenlivosť výroby energie z obnoviteľných zdrojov;
 - (b) pravdepodobnosť výskytu [] **krízy dodávok elektriny**;
 - (c) pravdepodobnosť výskytu súbežnej krízy **dodávok elektriny** [] .

- 1a.** *(predtým časť odseku 1)* Metodika obsahuje koncepciu na základe pravdepodobnosti **vrátane viacerých scenárov** a zohľadňuje **vnútroštátny** a regionálny kontext a kontext Únie, a to pokiaľ možno aj vrátane krajín mimo EÚ v rámci synchronných oblastí Únie. **Metodika zohľadňuje špecifiká každého členského štátu v odvetví energetiky vrátane osobitných poveternostných podmienok a vonkajších okolností.**
2. Pred predložením navrhovanej metodiky ENTSO-E uskutoční konzultáciu zahŕňajúcu prinajmenšom priemysel a spotrebiteľov, **[] výrobcov alebo ich odborové zväzy,** prevádzkovateľov **prenosových a** distribučných sústav, **príslušné orgány**, vnútroštátne regulačné orgány a iné **relevantné** vnútroštátne orgány. ENTSO-E náležite zohľadní výsledky týchto konzultácií a **predloží ich spolu s navrhovanou metodikou skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie na zváženie [].**
3. Agentúra do dvoch mesiacov **od doručenia** [] návrhu metodiky buď návrh schváli, alebo ho zmení. V druhom prípade konzultuje pred prijatím zmenenej verzie s ENTSO-E, **príslušnými orgánmi a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a náležite zohľadní výsledky tejto konzultácie.** Konečná verzia metodiky sa uverejní na [] webovom sídle agentúry a **ENTSO-E.**
4. ENTSO-E aktualizuje a vylepšuje metodiku, [] **keď sa oboznámi s významnými novými informáciami,** v súlade s odsekmi 1 až 3. **Skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie môže odporučiť** tieto aktualizácie a vylepšenia a agentúra alebo Komisia o ne môžu požiadať, ak to náležite odôvodnia. Do šiestich mesiacov od **doručenia** žiadosti ENTSO-E predloží agentúre navrhované zmeny. Agentúra **navrhované zmeny** [] schváli alebo **pozmení** do [] dvoch mesiacov od **doručenia** [] návrhu. **V druhom prípade konzultuje pred prijatím pozmenených zmien s ENTSO-E a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a náležite zohľadní výsledky tejto konzultácie.** Konečná verzia sa uverejní na [] webovom sídle agentúry a **ENTSO-E.**

Článok 9

Posúdenia krátkodobej primeranosti

1. Všetky posúdenia krátkodobej primeranosti **vykonané na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, či úrovni Únie**, sa vykonajú v **súlade [] s** metodikou vypracovanou podľa článku 8.
2. ENTSO-E vytvorí sezónne výhľady primeranosti podľa metodiky vypracovanej podľa článku 8. Výsledky zverejní každý rok najneskôr do 1. decembra pre zimný výhľad a do 1. júna pre letný výhľad. [] Výhľady predloží skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie, ktorá môže podľa potreby vydať k výsledkom odporúčania.
3. Regionálni **koordinátori bezpečnosti []** vykonávajú posúdenia týždennej až **jednodennej []** primeranosti, **vymedzené v usmernení pre prevádzkovanie sústavy**, na základe metodiky prijatej podľa článku 8.

KAPITOLA III

PLÁNY PRIPRAVENOSTI NA RIZIKÁ

Článok 10

Zostavenie plánov pripravenosti na riziká

1. Na základe regionálnych a vnútroštátnych scenárov krízy dodávok elektriny určených podľa článkov 6 a 7 príslušný orgán každého členského štátu zostaví plán pripravenosti na riziká po konzultácii s **relevantnými prevádzkovateľmi distribučných sústav, prevádzkovateľmi prenosových sústav, [] relevantnými výrobcami alebo ich odborovými zväzmi,** energetickými a plynárenskými podnikmi, relevantnými organizáciami zastupujúcimi záujmy [] odberateľov elektriny z odvetvia priemyslu i **mimo neho** a vnútroštátnym regulačným orgánom (ak ním nie je príslušný orgán). []
2. Plán musí obsahovať vnútroštátne opatrenia a regionálne opatrenia vymedzené v článkoch 11 a 12. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15, všetky plánované alebo prijaté opatrenia na prevenciu kríz dodávok elektriny, prípravu na ne a ich zmiernenie musia byť v plnom súlade s pravidlami vnútorného trhu s elektrinou a prevádzkovania sústavy. Musia byť jasne vymedzené, transparentné, primerané a nediskriminačné.
3. Plán sa vypracúva v súlade s **obsahom a štruktúrou podľa článku 11 a 12 []**. Komisia **môže [] vydať nezáväzné usmernenie, pokiaľ ide o formáty takýchto plánov. []**
4. **S cieľom zaistiť súdržnosť plánov pripravenosti na riziká** príslušný orgán pred prijatím plánu predloží návrh príslušným orgánom [] [] **relevantných** členských štátov v dotknutom regióne a **priamo pripojených členských štátov, ak sa nenachádzajú v rovnakom regióne, [] [] ako aj []** skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie na konzultáciu.

5. Príslušné orgány [] členských štátov v dotknutom regióne, **priamo pripojených členských štátov** a skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie [] môžu do [] **šiestich** mesiacov **od doručenia** [] návrhu plánu vydať odporúčania.
6. Do [] **deviatich** mesiacov od predloženia návrhu plánu **príslušný orgán dotknutého** členského štátu [] prijme, pričom riadne zohľadní výsledky konzultácie a odporúčania príslušných orgánov ostatných členských štátov a skupiny pre koordináciu v oblasti elektrickej energie. Prijatý plán bezodkladne [] **oznámi** [] **Komisii**.
7. **Príslušné orgány členských štátov a Komisia uverejnia** [] plány na **svojich webových sídlach** [], pričom zabezpečia zachovanie dôvernosti citlivých informácií, najmä informácií o opatreniach týkajúcich sa prevencie a zmierňovania **dôsledkov** úmyselných útokov. **Ochrana dôvernosti citlivých informácií sa zakladá na [] zásadách stanovených podľa článku 17a []**.
8. **Príslušné orgány** členských štátov prijmú a uverejnia prvý plán najneskôr do [OPOCE vloží presný dátum: dva a **pol** roka od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] prijmú a zverejnia prvý plán. Plány aktualizujú každé [] **štyri** roky, pokiaľ si okolnosti nevyžadujú častejšie aktualizácie.

Článok 11

Obsah plánov pripravenosti na riziká v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami

1. Každý plán musí obsahovať všetky plánované alebo prijaté opatrenia na prevenciu kríz dodávok elektriny určených podľa článkov 6 a 7, prípravu na ne a ich zmiernenie. Plán musí minimálne:
 - (a) obsahovať zhrnutie scenára krízy dodávok elektriny stanoveného pre príslušné členské štáty a región v súlade s postupom **stanoveným** v článkoch 6 a 7;
 - (b) stanovovať úlohu a povinnosti príslušného orgánu a **obsahovať opis úloh, ktoré boli prípadne delegované na iné orgány**;
 - (c) opisovať opatrenia zamerané na prípravu na riziká identifikované podľa článkov 6 a 7 a ich prevenciu;
 - (d) určiť vnútroštátneho krízového [] **koordinátora** alebo štáb a stanoviť ich úlohy;
 - (e) stanovovať podrobné postupy, ktoré sa majú dodržiavať pri krízach dodávok elektriny, vrátane zodpovedajúcich režimov informačných tokov;
 - (f) identifikovať príspevok trhových opatrení k riešeniu kríz dodávok elektriny, **najmä opatrení na strane dopytu a ponuky**;
 - (g) identifikovať možné netrhové opatrenia, ktoré sa majú prijímať v krízach dodávok elektriny, s uvedením impulzov na ich aktiváciu, podmienok a postupov ich vykonávania a toho, akým spôsobom spĺňajú požiadavky stanovené v článku 15 a **regionálne koordinované opatrenia**;

- (h) stanoviť **rámec** pre [] manuálne odpínanie zát'aže [] [] a uviesť **okolnosti, za ktorých** [] sa má zát'až odopnúť []. V [] **rámci** sa s ohľadom na verejnú a osobnú bezpečnosť [] spresní, ktoré kategórie odberateľov elektriny sú podľa vnútroštátneho práva oprávnené získať osobitnú ochranu pred odpojením, a odôvodní sa potreba tejto ochrany [] a tiež sa uvedie, ako by prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav dotknutých členských štátov mali konať v záujme zníženia spotreby;
- (i) opisovať mechanizmy používané na informovanie verejnosti o prípadnej kríze dodávok elektriny.
- j) zahŕňať informácie o súvisiacich a potrebných plánoch pre rozvoj budúcej siete, ktoré pomôžu vyrovnáť sa s dôsledkami určených krízových situácií.

2. Všetky vnútroštátne opatrenia musia v plnej miere prihliadať na regionálne opatrenia v súlade s [] článkom 12, **nesmú ohroziť prevádzkovú bezpečnosť** prenosovej sústavy a nesmú ohroziť bezpečnosť dodávok elektriny v iných členských štátoch [].

Článok 12

Obsah plánov pripravenosti na riziká v súvislosti s [] koordinovanými cezhraničnými opatreniami

1. Okrem opatrení uvedených v článku 11 musí plán každého členského štátu obsahovať regionálne opatrenia, ako aj dvojstranné opatrenia, ak existujú, na zabezpečenie riadnej prevencie a riadenia krízových situácií s cezhraničným dosahom. Na regionálnych opatreniach sa dohodnú členské štáty dotknutého regiónu. Na dvojstranných opatreniach sa dohodnú členské štáty, ktoré sú priamo vzájomne prepojené, ale nepatria do rovnakého regiónu. Regionálne a dvojstranné [] opatrenia zahŕňajú aspoň:
 - (a) určenie [] [] koordinátora alebo štábu zloženého z príslušných vnútroštátnych manažérov kríz dodávok elektriny;
 - (b) mechanizmy výmeny informácií a spolupráce [] ;
 - (c) koordinované opatrenia na zmiernenie vplyvu krízy dodávok elektriny vrátane situácie súbežnej krízy na účely pomoci uvedenej v článku 14; []
 - (d) postupy vykonávania ročných alebo dvojročných [] skúšok plánov.
 - (e) mechanizmy aktivácie netrhových opatrení uplatnených v súlade s článkom 15.

2. Na regionálnych a **dvojstranných** opatreniach, ktoré budú súčasťou plánu, sa musia dohodnúť [] dotknuté členské štáty []. **Komisia môže zohrávať pomocnú úlohu [] pri príprave dohody o regionálnych opatreniach. Komisia môže požiadať agentúru a ENTSO-E o poskytnutie technickej pomoci [] členským štátom [] s [] cieľom uľahčiť dosiahnutie dohody.** Aspoň osem mesiacov pred termínom na prijatie alebo aktualizáciu plánu príslušné orgány podajú skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie správu o dosiahnutých dohodách. Ak **niektoré [] členské štáty []** nedokážu dosiahnuť dohodu, [] **dotknuté príslušné orgány** informujú Komisiu o dôvodoch tejto nezhody. Komisia v takom prípade **navrhne opatrenia vrátane mechanizmu spolupráce na účely [] uzavretia dohody [] [] o cezhraničných opatreniach.**
3. Príslušné orgány každého regiónu [] so zapojením príslušných zainteresovaných strán **pravidelne overujú účinnosť postupov vypracovaných v plánoch pripravenosti na riziká sledujúcich prevenciu kríz dodávok elektriny, ako aj komunikačných mechanizmov a raz za dva roky** vykonávajú [] krízové simulácie, pričom odskúšajú najmä komunikačné mechanizmy uvedené v odseku 1 písm. b).

[]

KAPITOLA IV

RIADENIE KRÍZ DODÁVOK ELEKTRINY

Článok 13

Včasné varovanie a vyhlásenie krízy

1. Ak zo sezónneho výhľadu primeranosti alebo z iných **kvalifikovaných** zdrojov vyplynú konkrétne **[]** a spoľahlivé informácie, že môže **nasť kríza dodávok elektriny []** v členskom štáte, príslušný orgán daného členského štátu bez zbytočného odkladu včasne varuje Komisiu, **príslušné orgány [] [...]** členských štátov **toho istého regiónu a priamo pripojených členských štátov. []**. **Komisia oznámi tieto informácie skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie.** Informuje o príčinách **možnej krízy dodávok elektriny []**, prijatých alebo plánovaných opatreniach na prevenciu krízy dodávok elektriny a **možnej potrebe pomoci od iných členských štátov.** Informácie musia zahŕňať možný vplyv opatrení na vnútorný trh s elektrinou [].
2. Ak príslušný orgán [] členského štátu čelí kríze dodávok elektriny, vyhlási v **koordinácii s dotknutým prevádzkovateľom prenosovej sústavy** krízu dodávok elektriny a bez zbytočného odkladu informuje príslušné orgány **toho istého regiónu** a susedných členských štátov a Komisiu. **Poskytne im informácie o príčinách zhoršenia a príčinách vyhlásenia krízy dodávok elektriny, prijatých a plánovaných opatreniach na jej zmiernenie a možnej potrebe pomoci od iných členských štátov.**
3. V prípade, že Komisia, [] **skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie alebo dotknuté členské štáty** poskytnuté informácie nepovažujú za dostatočné, môžu požiadať dotknutý členský štát o ich doplnenie.

4. Ak príslušný orgán **dotknutého členského štátu** vydá včasné varovanie alebo vyhlási krízu dodávok elektriny, v maximálnom možnom rozsahu sa vykonávajú opatrenia stanovené v pláne pripravenosti na riziká.

Článok 14

Spolupráca a pomoc

1. Členské štáty konajú a spolupracujú v duchu solidarity pri prevencii a riadení kríz dodávok elektriny [].
2. **Okrem toho** si členské štáty v prípade, že je to [] **technicky** možné, navzájom poskytujú **pomoc prostredníctvom koordinovaných opatrení dohodnutých podľa tohto článku a článku 12 pred poskytnutím pomoci** [].

Na tento účel a v záujme ochrany verejnej a osobnej bezpečnosti sa členské štáty dohodnú na koordinovaných opatreniach podľa vlastného výberu s cieľom dodávať elektrinu koordinovaným spôsobom.

[]

- 2a. Členské štáty sa na potrebných technických, právnych a finančných dojednaniach týkajúcich sa vykonávania koordinovaných opatrení dohodnú pred [] ponúknutím pomoci. V týchto dojednaniach sa stanovujú okrem iného maximálne množstvá elektriny, ktorá sa dodá na regionálnej alebo bilaterálnej úrovni, impulz na aktiváciu pomoci a možnosť požiadať o jej pozastavenie, spôsob dodávania elektriny, a ustanovenia o spravodlivej náhrade medzi členskými štátmi v súlade s odsekmi 2b, 2c a 3.**

2b. Pomoc je predmetom spravodlivej náhrady, na ktorej sa členské štáty dohodnú pred [] ponúknutím pomoci. Táto náhrada sa vzťahuje aspoň na:

- a) elektrinu dodanú na územie členského štátu, ktorý žiada o pomoc, ako aj súvisiace náklady na prenos a**
- b) primeranú náhradu nákladov, ktoré vznikli členskému štátu poskytujúcemu pomoc, a to aj pokiaľ ide o refundáciu každej náhrady vyplývajúcej zo súdnych konaní, z arbitrážnych konaní alebo podobných konaní a urovnaní.**

2c. Spravodlivá náhrada podľa odseku 2b zahŕňa okrem iného všetky opodstatnené náklady, ktoré členskému štátu poskytujúcemu pomoc vznikajú z dôvodu povinnosti vyplatiť náhradu na základe základných práv zaručených právom Únie a na základe platných medzinárodných záväzkov pri vykonávaní ustanovení tohto nariadenia, ktoré sa týkajú pomoci, ako aj ďalšie opodstatnené náklady, ktoré vznikli v dôsledku vyplatenia náhrady podľa vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa náhrady.

3. Členský štát žiadajúci o pomoc bezodkladne zaplatí [] spravodlivú náhradu členskému štátu poskytujúcemu pomoc alebo zabezpečí jej bezodkladnú úhradu.

4. Komisia do [OPOCE vloží presný dátum: šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a po tom, čo najprv konzultuje so skupinou pre koordináciu v oblasti elektrickej energie, ustanoví nezáväzné usmernenie týkajúce sa hlavných prvkov spravodlivej náhrady uvedenej v odsekoch 2a až 3 a iných hlavných prvkov technických, právnych a finančných dojednaní uvedených v odseku 2a.

- 4a. V prípade, že nastane kríza dodávok elektriny a členské štáty sa ešte nedohodli na koordinovaných opatreniach ani technických, právnych a finančných dojednaniach uvedených v tomto článku, sa členské štáty v záujme uplatňovania tohto článku dohodnú na *ad hoc* opatreniach a dojednaniach, a to aj pokiaľ ide o spravodlivú náhradu podľa odsekov 2b, 2c a 3.**
- 4b. Členské štáty zabezpečia, aby sa ustanovenia tohto nariadenia, ktoré sa týkajú pomoci, vykonávali v súlade so zmluvami, s Chartou základných práv Európskej únie, ako aj platnými medzinárodnými záväzkami. Na tento účel prijímú potrebné opatrenia.**

Článok 15

Dodržiavanie trhových pravidiel

1. Opatrenia prijaté na prevenciu alebo zmiernenie kríz dodávok elektriny musia byť v súlade s pravidlami vnútorného trhu s elektrinou a prevádzkovania sústavy.
2. Netrhové opatrenia sa [] v krízových situáciách aktivujú až ako posledná možnosť, len keď sa vyčerpali všetky možnosti, ktoré poskytuje trh, alebo keď samotné trhové opatrenia nepostačujú na zabránenie ďalšieho zhoršenia. Nesmú neprimerane narúšať hospodársku súťaž a účinné fungovanie trhu s elektrinou. Musia byť nevyhnutné, primerané, nediskriminačné a dočasné.
3. Obmedzenie transakcií vrátane obmedzenia už pridelenej medzioblastnej kapacity, obmedzenia poskytovania medzioblastnej kapacity na účely pridelovania kapacity alebo obmedzenia poskytovania plánov sa využije len v súlade s pravidlami stanovenými v [] usmernení pre prevádzkovanie sústavy a [] sieťovom predpise o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie prijatých na základe článku 18 a 6 nariadenia č. 714/2009.

KAPITOLA V

HODNOTENIE A MONITOROVANIE

Článok 16

Hodnotenie ex post

1. Čo najskôr, najneskôr však **tri mesiace** po odvolaní krízy dodávok elektriny alebo šesť mesiacov po jej vyhlásení, dotknutý príslušný orgán alebo dotknuté príslušné orgány po konzultácii so svojim vnútroštátnym regulačným orgánom (ak ním nie je príslušný orgán) predložia skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a Komisii hodnotiacu správu.
2. Správa musí obsahovať aspoň:
 - (a) opis udalosti, ktorá spôsobila vyhlásenú krízu, alebo dôvod, prečo bol členský štát krízou zasiahnutý;
 - (b) opis preventívnych, prípravných a zmierňujúcich opatrení, ak sa prijali, a posúdenie ich primeranosti a účinnosti;
 - (c) posúdenie cezhraničného vplyvu prijatých opatrení;
 - (d) prehľad pomoci poskytnutej susedným členským štátom a krajinám mimo EÚ alebo pomoci prijatej od nich;

- (e) **podľa možnosti** [] hospodársky vplyv krízy dodávok elektriny a vplyv prijatých opatrení na sektor elektrickej energie, najmä pokiaľ ide o objemy nedodanej energie a úroveň manuálneho odpájania odberu (vrátane porovnania úrovni dobrovoľného a núteného odpájania odberu);
 - (f) všetky možné zlepšenia alebo navrhované zlepšenia plánu pripravenosti na riziká;
 - (g) **možné zlepšenie rozvoja siete v prípadoch, keď nedostatočný rozvoj siete bol príčinou krízy alebo k nej prispel.**
3. V prípade, že skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a Komisia poskytnuté informácie nepovažujú za dostatočné, môžu požiadať dotknutý **príslušný orgán** [] o ich doplnenie.
4. Dotknuté príslušné orgány predložia výsledky hodnotenia skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie.

Článok 17

Monitorovanie []

1. Popri vykonávaní iných osobitných úloh stanovených v tomto nariadení skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie prerokuje []:
- (a) výsledky 10-ročného plánu rozvoja elektrizačnej sústavy, ktorý vypracúva ENTSO-E;
 - (b) koherentnosť plánov pripravenosti na riziká prijatých členskými štátmi v súlade s postupom uvedeným v článku 10;

- (c) výsledky európskeho posúdenia primeranosti zdrojov, ktoré vypracúva ENTSO-E, uvedeného v článku 19 ods. 3 nariadenia o elektrickej energii [navrhované nariadenie o elektrickej energii];
- (d) výkonnosť členských štátov v oblasti bezpečnosti dodávok s ohľadom aspoň na ukazovatele vypočítané v rámci európskeho posúdenia primeranosti zdrojov, konkrétne očakávanej nedodanej energie (EENS)¹² a očakávaného výpadku zaťaženia (LOLE)¹³;
- (e) výsledky sezónnych výhľadov uvedených v článku 9;
- (f) informácie prijaté od členských štátov podľa článku 7 ods. 3;
- (g) výsledky správ o hodnoteniach ex post uvedených v článku 16.
- (h) metodiku posúdenia krátkodobej primeranosti, ako sa uvádza v článku 8.**
- (i) metodiku identifikácie kríz dodávok elektriny na regionálnej úrovni, ako sa uvádza v článku 5.**

2. Skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie môže členským štátom, **ako aj sieti ENTSO-E** vydávať odporúčania týkajúce sa otázok uvedených v odseku 1 [].

[]

¹² Článok 19 ods. 4 písm. h) navrhovaného nariadenia o elektrickej energii.
¹³ Článok 19 ods. 4 písm. h) navrhovaného nariadenia o elektrickej energii.

3. Agentúra neustále monitoruje opatrenia týkajúce sa bezpečnosti dodávok elektriny a pravidelne podáva správy skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie.
4. Komisia na základe skúseností z uplatňovania tohto nariadenia vypracuje do 1. septembra 2025 závery týkajúce sa možných prostriedkov na zvýšenie bezpečnosti dodávok elektriny na úrovni Únie a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia a v prípade potreby aj legislatívne návrhy na zmenu tohto nariadenia.

Článok 17a

Zaobchádzanie s dôvernými informáciami

1. Členské štáty alebo ich orgány vykonávajú všetky postupy, ktoré sa ich týkajú, uvedené v tomto nariadení v súlade s platnými pravidlami vrátane vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa manipulácie s dôvernými informáciami a postupov. Ak to vedie k situácii, že informácie nie je možné sprístupniť, dotknutý členský štát alebo orgán na požiadanie poskytne v rámci možností ich súhrn, ktorý nemá dôverný charakter.
2. Komisia, agentúra, skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a ENTSO-E zabezpečujú zachovanie dôvernosti citlivých informácií.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Spolupráca so zmluvnými štátmi Energetického spoločenstva

V prípade, že členské štáty a zmluvné strany Energetického spoločenstva [] spolupracujú v **oblasti bezpečnosti dodávok elektriny, táto spolupráca môže zahŕňať** vymedzenie krízovej situácie, proces určovania scenárov krízy dodávok elektriny a zostavovania plánov pripravenosti na riziká, aby sa neprijímali žiadne opatrenia, ktoré by ohrozili bezpečnosť dodávok v členských štátoch, zmluvných stranách alebo Únii. Zmluvné štáty Energetického spoločenstva sa preto na pozvanie Komisie môžu zapojiť do skupiny pre koordináciu v oblasti elektrickej energie v súvislosti so všetkými záležitosťami, ktoré sa ich týkajú.

Článok 18a

Výnimka

Kým Cyprus nie je priamo prepojený s inými členskými štátmi, články 6 a 12 a článok 14 ods. 2 až 4b sa neuplatňuje na vzťahy medzi Cyprom a ostatnými členskými štátmi ani na ENTSO-E vo vzťahu k Cypru. Cyprus a ostatné príslušné členské štáty môžu s podporou Komisie vypracovať alternatívne opatrenia a postupy k tým, ktoré sú ustanovené v článkoch 6 a 12 a článku 14 ods. 2 až 4b, a to v rozsahu, v akom takéto alternatívne opatrenia a postupy nemajú vplyv na účinné uplatňovanie tohto nariadenia medzi ostatnými členskými štátmi.

[]

Článok 20

Zrušenie

Smernica 2005/89/ES sa zrušuje.

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda
